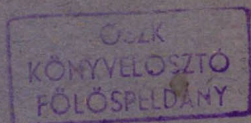

305.404

33

MTA

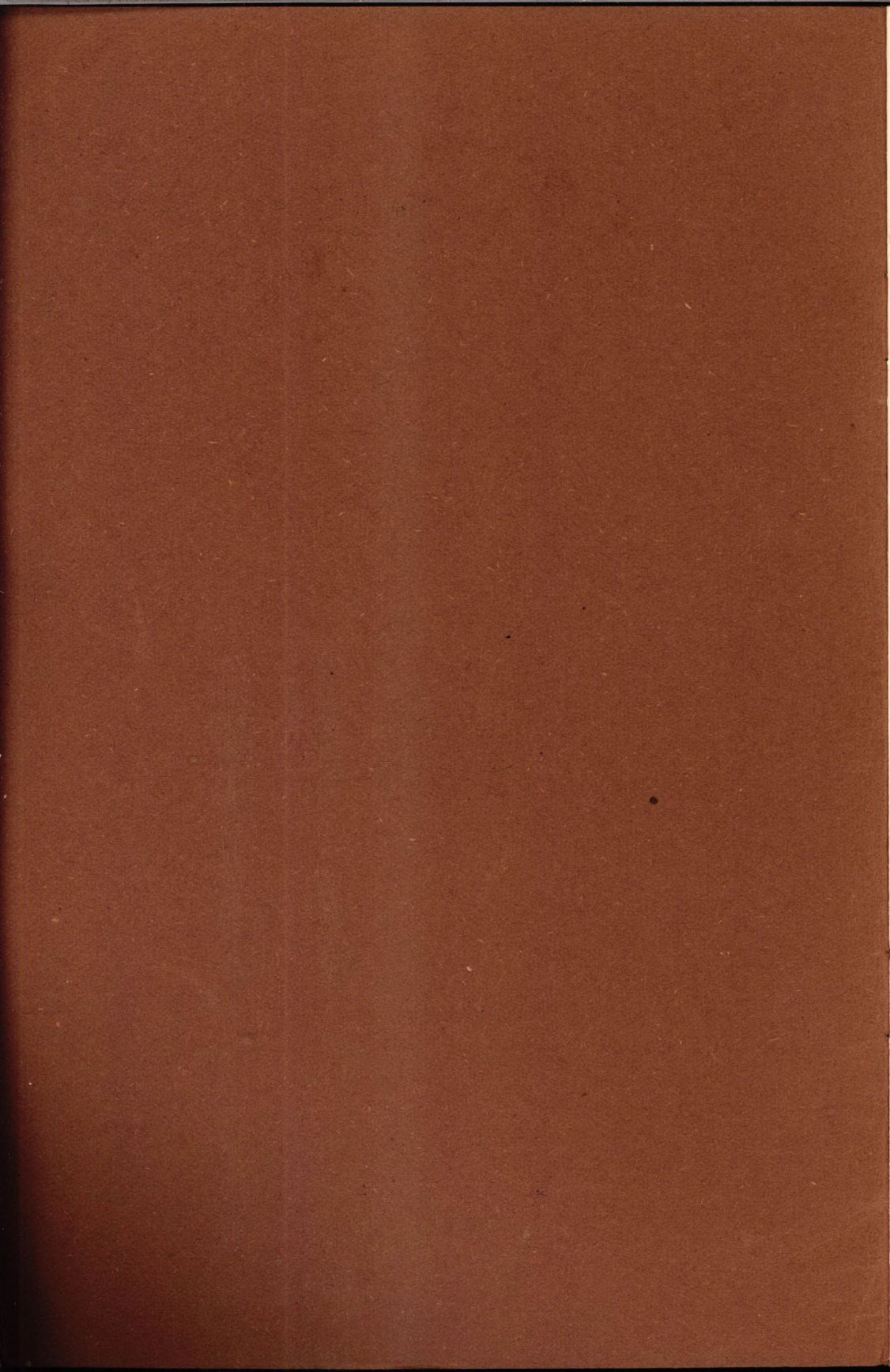
A MAGYAR BIOLOGIAI KUTATÓINTÉZET

1932. ÉVI
JELENTÉSE.

TIHANY, 1933.
AZ INTÉZET KIADÁSA.

A MAGYAR BIOLOGIAI KUTATÓINTÉZET

1932. ÉVI
JELENTÉSE.

TIHANY, 1933.

AZ INTÉZET KIADÁSA.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Magyar Biológiai Kutató Intézet munkásságának ötödik esztendejéről szóló jelentését csak a legmélyebb gyász hangján indíthatjuk el, mert ebben az évben vesztette el intézetünk alapítóját és legnagyobb barátját, *Klebensberg Kuno grófot*, aki 1932 október 11-én elhunyt.

Gróf Klebensberg Kuno, mint vallás- és közoktatásügyi miniszter, 1926 januárjában az Országos Természettudományi Kongresszus után határozta el, hogy Biológiai Kutatóintézetet épít és azonnal hozzá is látott az intézet tervezéséhez. Ettől kezdve állandóan a legnagyobb szeretettel és érdeklődéssel foglalkozott az intézet ügyeivel. Emlékét az intézet mindenkor őrizni fogja, nemcsak mint alapítóját, hanem mint oly vezéregyéniségét, aki a biológiai kutatómunka jelentőségét átértette és fontosságát mindenkor előtérbe állította.

Jelen füzet a Magyar Biológiai Kutató Intézet 1932. évi munkásságáról, tehát működésének ötödik esztendejéről számol be. Az itt kifejtett kutatómunkát „A Magyar Biológiai Kutató Intézet Munkái”-nak most megjelent V. kötete, valamint ezen jelentés 14.—15. oldala ismerteti. Kiadványunk V. kötete a nehéz gazdasági viszonyok miatt az idén csak egy füzetben jelenhetett meg; éppen ezért a közlemények számát és terjedelmét is korlátozni voltunk kénytelenek.

Az Országos Természettudományi Tanács kiadványunk előállítási költségeire 2000 pengőt adományozott, mely támogatásért ezúton is köszönetet mondunk.

Az idei évben felépült az intézettel kapcsolatos kísérleti üvegház, melyre a Rockefeller-alapítvány adományozott 70,000 pengőt. Az üvegház létesítése már eredetileg is tervbe volt véve, azonban felépítése a beállott gazdasági viszonyok miatt nem volt lehetséges. Ezért igen nagy segítséget jelentett részünkre, amidőn a Rockefeller-alapítvány az erre a célra szükséges összeget rendelkezésünkre bocsátotta. Elsősorban a botanikai és és öröklődéstani kutatások szempontjából nyújt nagy munkalehetőségeket az üvegház, mely két független részből áll, amelyek vízzel, gázzal, elektromos árammal, vízmedencékkel és kísérleti asztalokkal vannak ellátva. Az üvegházhoz vezető folyosóról két kisebb laboratóriumot tervezünk, melyeknek kiépítése azonban még nem volt lehetséges.

Könyvtárunk gyarapítására özv. Garádi-Gauss Viktorné úrnő férje hagyatékából kb. 1000— pengő értékű könyvet adományozott az intézetnek, amiért ezúton is köszönetet mondunk. Hasonlókép köszönetet mondunk dr. Bittera Gyula és dr. Lendl Adolf uraknak az intézetnek adományozott értékes könyvekért.

A Notgemeinschaft der Deutschen Wissenschaft ez évben is két munkahelyet bérelt intézetünknel, továbbá az Akademischer Austauschdienst Németországból már másodízben utalt egy csereösztöndijast egy évi időtartamra az intézethez.

Az 1932. év folyamán itt dolgozott összesen 61 kutató és pedig 36 magyar, 5 osztrák, 7 német, 2 schweizi, 5 angol, 2 cseh, 1 román és 3 amerikai állampolgár.

Az intézet tisztviselei közül dr. Entz Géza volt egyetemi ny. r. tanárt a vallás és közoktatásügyi Miniszter úr a Magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi osztályainak igazgatójává nevezte ki, az intézetben viselt igazgatói tisztségének érintetlenül hagyása mellett. Dr. Scherffel Aladár egyetemi ny. r. tanári címet nyert a szegedi Ferenc József Tudományegyetemen és ugyanezen egyetemen dr. Rotarides Mihály adjunktust egyetemi magántanárrá habilitálták „A puhatestűek, különös tekintettel a környezettanra“ c. tárgykörből.

Dr. Méhes Gyula adjunktus a wieni egyetem gyógyszer-tani intézete meghívása folytán egyetemi tanársegédi minőségben egy évi tanulmányúton van. Dr. Müller Sándor adjunktus pedig a Rockefeller alapítványtól egy évi tanulmányi ösztöndíjat kapott Londonba. Tanulmányi szabadságon volt továbbá dr. Koller Pius adjunktus is Angliában.

Az intézet személyzetében változás nem állott be.

Az intézet személyzete.

TISZTVISELŐK :

1. **Dr. Verzár Frigyes**, egyet. ny. r. tanár,
az ált. biol. oszt. igazgatója. Az intézet adminisztrációjával megbízva.
2. **Dr. Entz Géza**, volt budapesti egyet. ny. r. tanár, a Magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi osztályainak igazgatója ;
a balatoni biológiai osztály igazgatója.
3. **Dr. Méhes Gyula**, adjunktus.
Általános biológiai osztály.
4. **Dr. Müller Sándor**, adjunktus.
Általános biológiai osztály.
5. **Dr. Koller Pius**, adjunktus.
Általános biológiai osztály.
6. **Dr. Rotarides Mihály**, adjunktus, egyet. m. tanár.
Balatoni biológiai osztály.
7. **Dr. Csik Lajos**, I. osztályú asszisztens.
Általános biológiai osztály.
8. **Dr. Wolsky Sándor**, I. osztályú asszisztens.
Balatoni biológiai osztály.
9. **Dr. Scherffel Aladár**, c. egyet. ny. r. tanár, tiszteletdíjas.
Balatoni biológiai osztály.
10. **Sebestyén Olga**, tiszteletdíjas tud. segéd.
Balatoni biológiai osztály.
11. **Dr. Rotarides Mihályné** tiszteletdíjas.

ALTISZTEK :

1. **Németh József**, műszaki altiszt, gépész.
2. **Holly Ferenc**, műszaki altiszt, hajógépész.
3. **Kenesei György**, II. o. altiszt, laboráns.
4. **Simon Béla**, II. o. altiszt, konyha- és szálló-üzemvezető.
5. **Kozma Ferenc**, kisegítő szolgáló.

Az intézetben dolgoztak.

1. **Dr. Ábrahám Ambrus** egyetemi magántanár, Budapest, Egyetemi Állattani Intézet. VIII. 17.—IX. 3.
„A csontos halak bélcsatornájának s az Amphipodák száj-szerveinek mikroszkopikus beidegzése.“
2. **Albanese A. Anthony** csereősztöndíjas orvostanhallgató, New-York, Columbia Univ. VI. 16.—VII. 23.
„A pH szerepe a szúnyoglárva tenyésztésében.“
3. **Dr. Árvay Sándor** klinikai orvos, Debrecen, Szülészeti Klinika. VII. 16.—VIII. 13.
„Az ováriális hormon hatása különböző szervek légzési anyagcseréjére.“
4. **Balogh János** tanárjelölt, Budapest, Egyetemi Állattani Intézet. VII. 5.—30.
„Pók-faunisztikai és ökológiai vizsgálatok a Balaton vidékén.“
5. **Balthazár László** okl. mérnök, műegyetemi tanársegéd, Budapest, József Műegyetem, Geodésiai tanszék. IX. 17.—21.
„Gravitációs (inga) mérések.“
6. **Dr. Barta Imre** egyetemi tanársegéd, Pécs, Belgyógyászati Klinika. VI. 30.—VII. 31.
„Erythropoesises szövet tenyésztése embryoból és a postembryonális csontvelőből.“
7. **Dr. Beznák Aladár** egyetemi magántanár, Debrecen, Egyetemi Élettani Intézet. VIII. 1.—29.
„Az idegingerület hormonális átvihetősége.“
8. **Dr. Buchgraber János** egyet. díjas gyakornok, c. tanársegéd, Budapest, Egyetemi Közegészségtani Intézet. VII. 5.—29.
„A Balaton vizének és a környéki kútvizek baktériumflorája és phag tartalma.“
9. **Buckley Olive** orvosnő, London, Belgrave Hospital for Children. VI. 26.—30.
„Antitoxin előállítása.“
10. **Dr. Cori Carl J.**, egyetemi tanár, Praha. Zoologisches Institut der Deutschen Universität. VII. 12.—23.
„Narkózis vizsgálatok gerinctelen állatokon.“
11. **Dr. Cori Carl F.**, egyetemi tanár, St.-Luis, Washington University, Department of Pharmacology. VII. 12.—23.
Dr. Cori Carl J. munkatársa.
12. **Cori Grete** középiskolai tanárnő, Praha. VII. 12.—23.
Dr. Cori Carl J. munkatársa.
13. **Dr. Demole Victor** orvos, Basel. VIII. 4.—26.
„Carotin vizsgálata ovariumokban.“

14. **Demole Victor****né**, Basel—Riehen. VIII. 4—26., mint Dr. Demole Victor munkatársa.
15. **Dóczy János** orvostanhallgató, Budapest. VI. 18.—VII. 23.
Dr. Zalka Ödön munkatársa.
16. **Domján Anna** tanárjelölt, Szeged, Általános Növényteni Intézet. VI. 14.—28.
„Vízigombák gyűjtése.”
17. **Dr. Dudich Endre** egyetemi magántanár, Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum Állattára. VII. 3.—30.
„A Balaton és a Balatonba ömlő vizek Amphipodáinak kutatása. Szárazföldi ászkák inkrusztálódása vedlés után.”
18. **Fraenkel-Conrat Heinz** orvostanhallgató, Breslau, Physiologisches Institut der Universität. VIII. 8.—28.
Dr. Winterstein H. egyet. tanár munkatársa.
19. **Dr. Fröhlich Alfred** egyetemi tanár, Wien, Pharmakologisches Institut der Universität. VII. 18.—VIII. 24.
„Purinszármazékok befolyása a szövetek permeabilitására. Pharmakológiai vizsgálatok Leptodorán.”
20. **Dr. Fröhlich Alfréd****né**, Wien, mint Dr. Fröhlich A. egyet. tanár munkatársa.
21. **Dr. Gelei József** egyetemi ny. r. tanár, Szeged, Általános Állattani és Összehasonlító Anatomiái Intézet. VI. 26.—30.
„Vizsgálati anyag gyűjtése.”
22. **Dr. Gulácsy Zoltán** egyetemi tanársegéd, Debrecen, Gyermek-klinika. VII. 16.—VIII. 12.
„Polypeptidek bélből való felszívódásának vizsgálata.”
23. **Dr. Hazay Lajos** volt egyetemi Élettani Int. tanársegéd, Budapest, I. sz. Női Klinika. VII. 5.—29.
„Ovarium transplantatiók patkányokon.”
24. **Hermann Vilma** orvostanhallgató, Budapest, Életvegytani Intézet. VI. 16.—IX. 13.
„A polarizáció hatása a periferiás ideg kaliumtartalmára.”
25. **Holmes Eric** orvos, Cambridge, Pharmacological Laboratory. VIII. 16.—20., mint Holmes Ericné munkatársa.
26. **Holmes Ericné, Hopkins Barbara** vegyész, Cambridge, Strangeways Research Hospital. VIII. 1.—20.
„Légzési anyagcsere-vizsgálatok balatoni rákokon.”
27. **Dr. Huf Ernst** vegyészdoktor, orvostanhallgató, Frankfurt a/M. Institut für Animal. Physiologie. VIII. 4.—X. 11.
„A rák sóegyensúlya különböző életfeltételek mellett.”
28. **Havas László**, Bruxelles. V. 3.—VII. 31. és IX. 15.—XI. 10.
„Növényi carcinoma.”
29. **Dr. Jaeckel Siegfried** zoologus, Berlin—Wilmersdorf. VI. 16.—23.
„Ornithológiai és malakozoológiai tanulmányok, illetve gyűjtések a Balatonon és Kis-Balatonon.”
30. **Dr. Janesó Miklós** egyetemi magántanár, Szeged, Egyetemi Gyógy-szertani Intézet. VI. 15.—VII. 28.
„Chemotherapeutikumok hatásmechanizmusának vizsgálata.”
31. **Dr. Jendrassik Lóránd** egyetemi magántanár, Pécs, Belgyógyászati Klinika. VII. 25.—VIII. 20.
„Ingerfiziológiai vizsgálatok.”
32. **Dr. Kann Susanne** középiskolai tanárnő, Wien, Physiologisches Institut der Universität. VII. 18.—VIII. 24.
Dr. Fröhlich A. egyetemi tanár munkatársa.

33. **Dr. Kol Erzsébet** egyetemi magántanár, Szeged, Általános Növény-tani Intézet. VIII. 10.—30.
„A kádártai források mikrovegetációja.“
34. **Dr. Kottász József** középiskolai tanár, Budapest, X. ker. Állami Széchenyi Reálgimnázium. VIII. 1.—25.
„A balatoni plankton quantitativ vizsgálata.“
35. **Laszt László** orvostanhallgató, Basel, Physiologisches Institut der Univ. VII. 18.—VIII. 29.
„Cukor resorptio-vizsgálatok.“
36. **Dr. Lissmann Hans Werner** csereösztöndíjas, Hamburg, Institut für Umweltforschung. X. 27.—folytatólag.
„Az Enchytraeus albidus ingerphysiológiájához.“
37. **Macleane Mary** vegyész, Cambridge, School of Biochemistry. VIII. 1.—30.
Dr. Beznák Aladár munkatársa.“
38. **Dr. Malán Mihály** egyetemi tanársegéd, Budapest, Egyetemi Anthro-pologiai Intézet. VIII. 27.—IX. 1.
„Öröklődéstani előkészítő munka családfák felállítására.“
39. **Mendelényi Margit** orvostanhallgató, Budapest, I. sz. Anatomiiai Intézet. VIII. 1.—IX. 14.
„Oxyanthrachinonok cellobiosidjainak előállítása és vizsgálata.“
(Dr. Müller Sándor munkatársa.)
40. **Meschkat Arno** stud. rer. nat. csereösztöndíjas, Hamburg, Hydro-biolog. Institut der Universität. III. 26.—X. 3.
„A nádasok biocoenozisa, különös tekintettel a rátelepülő élőlényekre.“
41. **Olta Károly** műegyetemi ny. r. tanár, Budapest, Műegyetem. IX. 13.—18.
„Gravitációs észlelések.“
42. **Dr. Papp Ferenc** műegyetemi adjunktus, Budapest, Műegyetem. VI. 19.—24.
„A félsziget parti üledékeinek vizsgálata.“
43. **Podhrádszky Lajos** szigorló orvos, egyet. gyakornok, Budapest, I. sz. Anatomiiai Intézet. VII. 3.—31.
„Idegrendszeri festési eljárások kémiai tényezőinek vizsgálata, különös tekintettel az ideggyökök velőtlen (érző és sympathikus) elemeinek festhetőségére.“
44. **Dr. Reichenbach György** egyet. díjas gyakornok, c. tanársegéd, Budapest, II. sz. Kórbonctani Intézet. VIII. 3.—26.
„A bőr hámsejtjeinek az elszarusodással kapcsolatos korai szövettani jeleinek tanulmányozása összehasonlító szövettani alapon.“
45. **Dr. Scheminzky Ferdinand** egyetemi magántanár, Wien, Physiolo-gisches Institut der Universität. VII. 18.—VIII. 24.
„Elektrophysiologiai vizsgálatok víziállatokon, különös tekintettel az elektronarkozisra.“
46. **Dr. Scheminzky Ferdinandé** orvos, Wien, mint Dr. Scheminzky F. egyet. m. tanár munkatársa.
47. **Dr. Soó Rezső** egyetemi tanár, Debrecen, Növénytan Intézet. VII. 25.—29.
„Növényoekologiai és sociologiai kutatások a Balaton vidékén.“
48. **Svirbely Joseph Louis** orvostanhallgató, Pittsburg. Department of Chemistry, University Pittsburg. VII. 1.—VIII. 18.
„Vér-diastase vizsgálatok.“
49. **Szabó Zoltán** vegyészdoktorandus, Szeged, II. sz. Kémiai Intézet. VII. 15.—VIII. 4.
„Egy mikrobrommeghatározási módszer tanulmányozása.“

50. **Dr. Szalay László**, a Magyar Nemzeti Múzeumhoz beosztott középiskolai tanár, Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum Állattára. VIII. 25.—IX. 11.
„Biologiai megfigyelések Hydracarinakon.“
51. **Szemes Gábor** okl. tanítóképzőintézeti tanár, Sárvár. V. 27.—VI. 30.
„Algologiai tanulmányok.“
52. **Dr. Szepessy Zoltán** klinikai műtőorvos, Budapest, I. sz. Sebészeti Klinika. VII. 5—28.
„Szöveti vizsgálatok kísérletileg előidézett lobos szöveteken békák és patkányok adventíváján.“
53. **Dr. Timkó Imre** m. kir. főgeológus, Budapest, M. Kir. Földtani Intézet. V. 9—24.
„A Tihanyi Fél-sziget agrogeologiai felvétele és térképezése.“
54. **Dr. Vargha László** vegyész, Szeged, Egyetemi Orvosi Vegytani Intézet. VII. 5.—IX. 12. és XI. 2. — folytatólag.
„Cukrok acetono-zása borsav jelenlétében.“
55. **Vincent Mary** egyetemi tanársegéd, Cambridge, Molteno Institute for Research in Parasitology. VIII. 1.—20.
„Szúnyoglár-vák gyűjtése és tenyésztése.“
56. **Vincze István** okl. mérnök, műegyetemi adjunktus, Budapest, József Műegyetem, Geodesiai tanszék. IX. 17.—21.
„Gravitációs (inga) mérések.“
57. **Dr. Vitális István** főiskolai tanár, Sopron, M. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola. VII. 11.—13.
„Geologiai tanulmányok a Tihanyi Fél-szigeten.“
58. **Dr. Wilbrandt Walther** egyetemi tanársegéd, Basel, Physiologisches Institut der Universität. VII. 18.—VIII. 25.
„Szénhydrátok resorptiójának vizsgálata.“
59. **Dr. Winterstein Hans** egyetemi ny. r. tanár, Breslau, Physiologisches Institut der Universität. VIII. 8—26.
„Az ideggátlás vizsgálata.“
60. **Dr. Zalka Ödön** egyetemi magántanár, székesfővárosi közkórházi prosector-főorvos, Budapest, Egyetemi Kórbonctani Intézet. Szent-István-kórház. VI. 18.—VII. 23.
„A máj rácsrostjainak fejlődése a csirkeembryóban.“
61. **Dr. Zih Sándor** egyetemi magántanár, Debrecen, Egyetemi Élettani Intézet. VIII. 24—29.
„Anyaggyűjtés bakteriologiai vizsgálatokhoz.“

Rövid 1—3 napos látogatást tettek az intézetben, részben anyaggyűjtés, részben a munkalehetőség tanulmányozása céljából.

Dr. Anday György egyetemi tanársegéd, Pécs.
Dr. Bobula Ida, Budapest.
Miss Grace Humphrey, New-York.
Dr. Hegedűs András egyetemi tanársegéd, Pécs.
Dr. A. de Kleijn, Utrecht, Pharmakologisches Inst.
Reinhardt Félix egyet. hallgató, München.
Eller Karl-Friedrich egyet. hallgató, Würzburg.
Dr. Szentgyörgyi Albert egyet. ny. r. tanár, Szeged.
Dr. Ludány György egyetemi tanársegéd, Debrecen.
Wallace Una biokémikus, Cambridge.

Az intézetben tartott előadások.

1. **Dr. Zalka Ödön** egyetemi magántanár, székesfővárosi köz-kórházi
prosector-főorvos, 1932 VII. 13.
„A vitális festés alkalmazása a pathológiában.”
2. **Meschkat Arno** stud. rer. nat., Hamburg, 1932 VII. 13.
„Quantitative hydrobiologische Untersuchungen in den
Schilfdickichten der Umgebung von Tihany.”
3. **Dr. Janesó Miklós** egyetemi magántanár, Szeged, 1932 VII. 20.
„Neue Methoden zum Studium des Wirkungsmechanismus
chemotherapeutischer Mittel.”
4. **Dr. Dudich Endre** egyetemi magántanár, Budapest, 1932 VII. 27.
„Über die Höhlenbiologische Station von Postumia (Adels-
berg).”
5. **Dr. Scherffel Aladár**, Tihany, 1932 VIII. 3.
„Einiges über die Phylogenie und Systematik der Phycomy-
ceten.”
6. **Dr. Scheminzy Ferdinand** egyetemi magántanár, Wien. 1932
VIII. 10.
„Elektrotaxis und elektrische Narkose bei Wassertieren.”
7. **Dr. Fröhlich Alfred** egyetemi tanár, Wien. 1932 VIII. 17.
„Beeinflussung der Gewebsdurchlässigkeit durch Purinkörper.”
8. **Dr. Winterstein Hans** egyetemi tanár, Breslau. 1932 VIII. 24.
„Über den Erregungsstoffwechsel des Nervensystems.”
9. **Dr. Demole Victor**, Basel. 1932 VIII. 24.
„Carotin und Ovarialfunction.”

Az intézetből megjelent munkák.

„A Magyar Biológiai Kutató Intézet Munkái“ V. kötete, a következő tartalommal:

Az I. osztály munkái. Szerk. ENTZ GÉZA.

Arbeiten der I. Abteilung. Red. von G. ENTZ.

I. ÁLLATTAN. — ZOOLOGIE.

1. **Entz G.:** A Balaton békateknő-kagylóiról (Unionidae). — Über Najaden des Balaton-Sees.
2. **Kolosváry G.:** Az *Argyroneta aquatica* kisbalatoni előfordulása. — Über das Vorkommen der Wasserspinne *Argyroneta aquatica* im Klein-Balaton.
3. **Lukács K.:** A Balaton halai gyakoriságáról. — Über die Häufigkeit der Fische im Balaton-See.
4. **Rotarides M.:** Zur Kenntnis der sog. Riesenzellen des Landschnecken-Fühlers. — A *Helix* és *Limax* tapogatójának ú. n. óriás sejtjeiről.
5. **Szabó I.:** Az öregedési pigment vizsgálata csigák túlélő dűcsejtjein. — Das Alterspigment bei einigen Schnecken, untersucht an überlebenden Ganglienzellen.
6. **Szabó M.:** Die Myriopoden der Halbinsel Tihany. — A Tihanyi Fél-sziget Myriopodái.
7. **Varga L. (Sopron):** A Balaton pelagikus Rotatoriái. — Die pelagischen Rotatorien des Balaton-Sees.
8. **Varga L. (Szeged):** Adatok a hazai mocsári teknős (*Emys orbicularis*) parazitáinak ismertetéhez. — Über einen Blutparasiten der Sumpfschildkröte *Emys orbicularis*.
9. **Wolsky S.:** Experimentelle Erzeugung heteromorpher Regeneration am Auge des Sumpfkrebsses, zugleich Beiträge zur Kenntnis der Lebensgewohnheiten des Tieres. — Kísérletek és megfigyelések a tavi rák (*Potamobius leptodactylus*) szemének regenerációjáról.
10. **Zilahy-Sebess G.:** Chironomiden-Studien. — Chironomida-tanulmányok.

II. NÖVÉNYTAN. — BOTANIK.

11. **Redinger K.:** Beitrag zur Moosflora der Umgebung des Balaton- (Platten-) Sees. — Adatok a Balatonvidék mohafldrájának ismeretéhez.
12. **Scherff A.:** *Bernardinella bipyramidata* Chodat.
13. **Sebestyén O.:** A *Ceratium hirundinella* apicalis szarva páncéllemezeinek száma. — The number of Plates of the Apical Horn of *Ceratium hirundinella*.

14. **Soó R.**: Adatok a Balatonvidék vegetációjának ismeretéhez. IV. — Beiträge zur Kenntnis der Vegetation des Balatongebietes IV.
 15. **Soó R.**: Erklärung zur geobotanischen Karte der Halbinsel Tihany. — Magyarázát a Tihanyi Fél-sziget növényföldrajzi térképéhez.

A II. osztály munkái. Szerk. VERZÁR FRIGYES.

Arbeiten der II. Abteilung. Red. von F. VERZÁR.

I. ÁLTALÁNOS ÉLETTAN. — ALLGEMEINE PHYSIOLOGIE.

16. **Weiss P.**: Versuche über die Wirkung der operativen Einleitung motorischer Nerven in das Rückenmark (Parabioseversuche an Kröten). — Vizsgálatok mozgató idegek gerincagyba való operatív bevezetésének hatásáról.
 17. **Méhes Gy. és Wolsky S.**: Untersuchungen an der quergestreiften Muskulatur des Darmes der Schleie (*Tinca vulgaris*). — A compó (*Tinca vulgaris*) belének physiologiai és pharmacologiai vizsgálata.
 18. **Csik L.**: Az izom mechanikai sajátosságairól mellékvese kiirtás után. — Über die mechanischen Eigenschaften der Muskeln von nebennierenlosen Ratten.
 19. **Albanese A. A.**: The Hydrogen-Ion concentration as a factor concerned in the breeding of Mosquito larvae. — A víz hydrogenion-koncentrációjának szerepe a szúnyoglárva tenyésztésében.

II. ALKALMAZOTT ÉLETTAN. — ANGEWANDTE PHYSIOLOGIE.

20. **Szent-Györgyi A.**: Über die chemische Natur der Nisslschen Granula. — A Nissl-féle szemcsék chemiai jellege.
 21. **Csik L.**: Vizsgálatok a szaporodási vitamin (E-vitamin) hatásmechanizmusáról. Menformon-hatás. — Über den Wirkungsmechanismus des E-vitamin. Menformon-Wirkung.
 22. **Beznák A.**: Glandula submaxillarisok trichloreccetsav extraktumának negatív inotrop hatása nyugalomban és a chorda tympani ingerlése alatt. — Die negativ inotrope Wirkung der trichloresigsäuren Extrakte von Submaxillardrüsen im Ruhezustand und während der Erregung der Chorda tympani.
 23. **Buckley O. B.**: The effect of Diphteria toxaemia on tissue respiration. — Diphteriatoxin hatása a szövetlégzésre.
 24. **Buckley O. B.**: The action of ricin on protoplasm. — Ricin hatása a protoplasmára.
 25. **Verebélyi T. és Mendelényi M.**: A thyroxin hatása a központi idegrendszerre. — Die Wirkung des Thyroxins auf das Zentralnervensystem.
 26. **Méhes Gy. és Kuthy S.**: A digitoxin oldódása felszínaktív oldatokban. — Die Löslichkeit des Digitoxins in oberflächenaktiven Lösungen.

III. ÖRÖKLŐDÉSTAN. — VERERBUNGSLEHRE.

27. **Csik L.**: Genkombinációk hatása az életképességre a *Drosophila melanogaster*-nél. — Die Wirkung einiger Genkombinationen auf die Lebensfähigkeit der *Drosophila melanogaster*.
 28. **Koller P.**: A *Drosophila obscura* pointed allelomorph mutációja s módosító faktora. — Pointed-x, an Allelomorph of Pointed and its modifiers with the *Drosophila obscura*.

IV. KÉMIA. — CHEMIE.

29. **Müller A.:** Über synthetische Anthraglukoside. — A synthetikus anthraglukosidok.
30. **Szabó Z.:** Igen kis mennyiségű bromidion meghatározása. — Über Bestimmung sehr kleiner Bromidmengen.

V. METEOROLOGIA. — METEOROLOGIE.

31. **Bacsó N.:** Az 1931. évi időjárási feljegyzések Tihanyban. — Meteorologische Beobachtungen in Tihany im Jahre 1931.

Különböző szakfolyóiratokban megjelentek még az intézeti tisztviselők alábbi dolgozatai :

- Verzár F. :** Vitamine und innere Sekretion. (Schw. med. Wo. 1932. 57.)
 — Das E-Vitamin. (Ztschr. f. Vitaminforschung. 116. 1932.)
 — Der Erregungsvorgang im Nervensystem. (Schw. med. Wo. 1932. Nr. 24.)
 — Die Resorption aus dem Darm. (Hdb. d. Physiol. Erg. Bd. p. 78. 1932.)
 — Darmbewegung. (Hdb. d. Physiol. Erg. Bd. p. 47. 1932.)
 — Die Regulation des Lungenvolums. (Int. Physiol. Kongr. Roma, 1932. IX.)
- Entz G. :** Bemerkungen über das Protistenplankton der Umgebung von Budapest. (Verhandlungen d. internationalen Vereinigung f. theoretische und angewendete Limnologie. 1932. 5. p. 462—487.)
 — Bemerkungen über Nahrungzerkleinerung im Plasma einiger Protozoen mit der Tafel XXIX. (XI. Congresso Internazionale di Zoologia Padova, 1930. 2. p. 965—977. 1932.)
 — Megemlékezés I. Albert monacoi fejedelemről. (A Magyar Tud. Akad. elhunyt tagjai fölött tartott emlékbeszédek. 1. 1932. p. 1—18.)
 — Élősködő törpe hímek csontos halakon. (Term. Tud. Közl. Pótfüzetek. 1932 január—március. p. 1—6. 7 ábrával.)
 — A pingvinekről. (A Tenger. 1931. évf. 7—12. sz. p. 1—11. 3 ábrával.)
 — Mintegy 20—25 referatum a „Berichte über die wissenschaftliche Biologie“ 1932-ben megjelent köteteiben és más referáló folyóiratokban.
- Scherff A. :** Einige Daten zur Kenntnis der Algen des Balatongebietes. (Mathematische und Naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn. 38. Budapest, 1931. p. 226—235.)
 — Notiz über Hyalobryon Leickii Gessner. (Archiv für Protistenkunde. Sajtó alatt.)
- Rotarides M. :** Über die pleistozäne Molluskenfauna von Szeged und Umgebung (Ungarn). (Archiv für Molluskenkunde. 64, 73—102. 1932.)
 — Über die ungleichmässige Verteilung des Pigmentes in der Schale der gebänderten Landschnecken. (Zool. Anz. 99. 329—334. 1932.)
 — Über die Variabilität und die Struktur der Schalenzeichnung bei den Neritinen. (Zool. Anz. 100. 257—265. 1932.)
 — A Puhatestűek külső alakjának környezettani jelentősége. — Das ökologische Formproblem der Weichtiere. (Állattani Közlemények. 29. 151—164. 1932.)
- Müller S. :** Kuppelung der Oxy-anthrachinone mit Salicin. (Ber. Dtsch. chem. Ges. 65. 329. 1932.)
 — (F. Verzár und —) Zur Frage des Einflusses des Lecithins auf die Löslichkeit der Ölsäure in Gallensäurelösungen. (Biochem. Zeitschr. 249. 189. 1932.)

- Müller S.:** Eine 9.9 - Diacetamid - Verbindung des Alizaringlukosids. (Ber. Dtsch. Chem. Ges. 65. 672. 1932.)
- Untersuchungen an partiell acylierten Zuckeralkoholen, I. Mitteil: Behandlung des benzoylierten Mannit - 1.6 - dihydrohydrins mit Silberfluorid, II. Mitteil: Über den Dibenzoylmannit von Einhorn und Hollandt. (Ber. Dtsch. Chem. Ges. 65, 1051 u. 1055. 1932.)
- Koller P.:** Der Einfluss chemisch reinen Thyroxins auf die Entwicklung von *Drosophila melanogaster*. (Roux, Archiv für Entwicklungsmechanik der Organismen. 125. p. 668—672. 1932.)
- Constitution of the X-chromosomes in *Drosophila obscura*. (Nature, 1932. april 23.)
- Further studies in *Tradescantia virginiana* var. *humilis* and *Rhoeo discolor*. (Journ. of Genetics. 26. p. 81—96. 1932.)
- The relation of fertility factors to crossingover in the *Drosophila obscura* hybrid. (Zeitschr. f. induktive Abstammungs- und Vererbungslehre. 60. p. 137—151. 1932.)
- Sex-differences in crossing-over and chiasma-frequency in the mouse. (Nature, 1932. august. 13.)
- „Pointed“ and the constitution of the X-chromosome in *Drosophila obscura*. (Journ. of Genetics. 26. p. 215—229. 1932.)
- Csik L.:** Über die mechanischen Eigenschaften der Muskeln von nebennierenlosen Ratten. (Schw. Med. Wochenschrift. 62. 1932.)
- (und G. v. Ludány): Die Zuckungskurve des Muskels nach Exstirpation der Nebenniere. (Pflügers Arch. Sajtó alatt.)
- Wolsky S.** Über die Sinnesorgane der 2. Maxille von *Asellus aquaticus* L. (Verhandl. d. internat. Ver. f. theor. u. angew. Limnologie. 5. 1932.)
- (J. S. Huxley and —) Structure of normal and mutant eyes in *Gammarus chevreuxi*. (Nature. February, 1932.)
- (and J. S. Huxley) The reactions of normal and mutant types of *Gammarus chevreuxi* to light. (Journ. of exp. Biology. 9. 1932.)
- Sebestyén O. (Gelei J. und —):** Einige Bemerkungen zum Bau und Funktion der Syncilien bei den Darmciliaten, besonders der Entodiniomorpha. (Acta Biologica. 2. (4.) p. 141—164. 1932.)

Az intézet leírásával és munkájának méltatásával foglalkozó cikkek:

- Prof. Dr. Grósz Emil** „Az egyetemek sorsa“. (Budapesti Hírlap 1931 dec. 29.) — „Az egyetemi életről Amerikában, Franciaországban és Magyarországon.“ (Budapesti Szemle, 1933 jan.)
- Prof. Dr. Dollinger Gyula** „Das Schicksal unserer Universitäten, des Biologischen Forschungsinstitutes und des Volkswohlfahrtsministeriums.“ (Pester Lloyd 1932. I. 6.)
- Prof. Dr. Schmid Bastian** (München): „Physiologische Beobachtungen an Jungsreihern und Ibisvögeln“. (Die Umschau XXXVI. Jahrg. Heft 34. 20. August, 1932.)
- Priv. Doz. F. Scheminzy** (Wien): Halbinsel Tihany. (Oesterr. Volkszeitung 6. I. 1933.)

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

